

Lisa 2

Reg. nr	VÜF-SP-2012-
(Täidab KÜSK)	

Kodanikuühiskonna Sihtkapital Šveitsi Vabaühenduste Fond Teenuse äriplaani elluviimise projektide toetamise vooru ÄRIPLAAN

Teenuse valdkond	Vaba- ja huviharidus	Teenuse nimetus	Keskonnahariduslikud teenused piirkonna omavalitsustele		
Teenuse osutaja nimi	Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutus	Reg. kood	90001552		
Aadress ja postindeks	Voika 23, Nõo 61601, Tartumaa	Interneti koduleht	www.vvvs.ee		
Telefon	5088359	E-kiri	sihtasutus@vvvs.ee		
Projektijuhi nimi	Gea Järvela	Tel	5088359	E-kiri	gea@nvv.ee

Äriplaani koostamise kirjeldus					
Kuidas valmis äriplaani, keda kaasates jmt?					
Esitage äriplaani koostamise osalenud avaliku võimu struktuurid, kodanikuühendused ja teised organisatsioonid.		1. Nõo Vallavalitsus 2. Konguta Vallavalitsus 3. Palupera Vallavalitsus 4. Rõngu Vallavalitsus 5. Elva Linnavalitsus 6. Elva piirkonna Partnerid (äriettevõtted ja mittetulundussektor) 7. Elva piirkonna retkejuhid 8. Nõo Põhikool 9. Palupera Põhikool 10. Rõngu Keskikool 11. Konguta Kool 12. Elva Gümnaasium 13. Keskonnahariduslike teenuste pakkujad Tartumaal			
Kuidas valmis äriplaani? Kirjeldage selle valmimise protsessi		Käesolev äriplaani on koostatud sihtasutuse enda rahalistest vahenditest, panustades sellesse eelkõige tööjõukuluga ning retkejuhtidest ja sihtasutuse toetajatest ekspertide vabatahtliku panusega.			
Esitage lühike ülevaade äriplaani koostamise kaasamise protsessist,					

erinevate osapoolte kaasamisest ja nende panusest.	Kogu äriplaani protsess on viidud läbi kaasamise hea tava põhimõtteid arvestades, tehes selle valmimiseks koostööd kodanikuühenduste, huvigruppide, avalikkusega ja avaliku sektoriga. Äriplaani koostamise raames toimus kolm ajurünnakut-seminari ideede kogumiseks ja kaalumiseks. Kokku viidi äriplaani koostamiseks läbi 3 töökoosolekut (30 erinevat inimest), 5 töökoosolekut-kohtumist kohalike omavalitsustega (kokku osales 10 OV esindajat ja 2 VVV SA töötajat) ja 5 töökoosolekut-kohtumist piirkonna koolidega (kokku osales neis 38 õpetajat ja 2 VVV SA töötajat). Kõik koosolekute protokollid ja muud äriplaaniga seotud materjalid on kättesaadavad kodulehel: http://www.vvvs.ee/?876 Äriplaani koostamisel osales kokku 78 inimest. Esimene töökoosolek äriplaani koostamiseks toimus 6. märtsil 2012. Töökoosoleku teema: Milliseid tooteid ja teenuseid võiks VVV SA pakkuda. Kõik osalejad osalesid aktiivselt tegevustes. Kahes töögrupis toimusid ajurünnakud kolmel teemal: 1. Milliseid tooteid/teenuseid võiks VVV SA pakkuda valmivas Vapramäe Loodusmajas ja milliseid metsas. 2. Millised ressursid peavad olema täidetud. 3. Kuidas neist toodetest/teenustest teada anda. Töögrupid vahetusid ja täiendasid üksteist. Koosoleku lõpus andsid osalejad punktid parimatele ideedele. Koosoleku protokoll on kättesaadav http://www.vvvs.ee/?877 Osalejaid 13. Teine töökoosolek äriplaani koostamiseks toimus 14. aprillil 2012. Teisel töökoosolekul oli olulisemaks teemaks sihtgrupid Milline oleks VVV SA esmane sihtgrupp ning milline teisene sihtgrupp/kui jääb aega ja raha. Teise töökoosoleku oluline tegevus oli ressursside kaardistamine – osalejad märkisid teenused/tegevused, mida nad olid valmis juhtima ehk ise eest vadama ja tegevused, milles nad olid valmis kaasa lööma. Ressursside kaardistamine oli aluseks äriplaani koostamisel, äriplaani valiti tegevused, millel oli KOV huvi ja mida suudab VVV SA oma ressursiga katta. Teisel töökoosolekul viidi läbi SWOT analüüs. Osalejaid 21. Kolmas töökoosolek äriplaani koostamiseks toimus 4. mail 2012. Kolmandal töökoosolekul toimus arutelu avaliku teenuse mõiste üle ning jätkus arutelu väiksemates gruppides teemal, millised oleksid need avalikud teenused, mida VVV SA võiks pakkuda ehk millistel teenustel oleks vajadus ja huvi kohalikul omavalitsusel. Osalejaid 23. Kõikide töökoosolekute läbiviimisel lähtuti põhimõttest, et kõik ideed pannakse kirja ja protokollitakse. Ei ole olemas halba ideed. Protokollid on olulised eriti seetõttu, et selliselt on võimalik kõik ideed hiljem vajadusel üle lugeda ja mis ei lähe kasutusele kohe, sellega saab tegeleda tulevikus. Töökoosolekutele järgnesid spetsiifilised kohtumised kõikide piirkonna omavalitsustega, kaardistamaks info, millistest teenustest on omavalitsused huvitatud ja milliseid teenuseid on nad valmis tellima. Kohtumised toimusid järgnevalt: Elva Linnavalitsus 15. mai Palupera Vallavalitsus 16. mai Nõo Vallavalitsus 24. mai Konguta Vallavalitsus 6. juuni Rõngu Vallavalitsus 12. juuni Kõik toimunud kokkusaamiste protokollid on kättesaadavad
---	--

	http://www.vvvs.ee/?877 Kohtumistele omavalitsustes järgnesid kohtumised piirkonna koolides. Kohtumised toimusid järgmiselt: Nõo Põhikool 12. juuni Konguta Kool 12. juuni Palupera Põhikool 12. juuni Rõngu Keskkool 18. juuni Elva Gümnaasium 20. juuni Kohtumisteks koolidega valiti aeg, kus õppetööd enam ei toimunud, kuid õpetajad olid veel suvepuhkusele minemata. Kohtumised õpetajatega olid väga konstruktiivsed. Kuna omavalitsuste teenuste tellimisel oli õppeprogrammide teenuste tellimine looduses üks olulisemaid soovitud teenuseid, siis olid kohtumised õpetajatega väga vajalikud. Õpetajatelt laekus väga palju häid ideid õppeprogrammide paremaks läbiviimiseks, mis olid vajalikud teenuste arendamiseks ja projekti tegevuste planeerimiseks. Kõik koolides toimunud protokollid on kättesaadavad http://www.vvvs.ee/?877 Äriplaani koostamise toimus kaasamise kava alusel. Koostamise esimesse etappi olime planeerinud avalikud koosolekud, kus osavõtt oli vaba – neist teavitati sihtasutuse listide kaudu. Olime arvestanud et äriplaani sisu arvestades on vajalik omavalitsuste huvi täpsustamiseks ja nende kaasamiseks protsessi viia läbi kaasamise teises etapis kohtumised omavalitsustega. Kohtumised omavalitsustega leppisime kokku personaalselt. Kaasamise kolmandasse etappi olime planeerinud kohtumised õpetajatega koolides kohapeal. Et saada kätte võimalikult palju väärtuslikku infot õpetajatelt planeerisime teadlikult kohtumised koolides kohapeal. Kohtumised koolides leppisime kokku koolide juhtkondadega, kui palju õpetajaid kokkusaamisele kutsuda otsustas iga kool ise, paljuskki sõltus see ka kooli suurusest, kuid mitte alati. Äriplaani koostamise protsessi analüüsid oli meie tegevuskava õigesti koostatud, mida näitab ka kaasaloõjate arv – 78. Protokollidega ja äriplaaniga on saanud äriplaanis kaasaloõjad tutvuda meie kodulehel eeltoodud aadressil. Kohtumiste, vestluste ja protokollide alusel formuleeris äriplaani tekstilise osa sihtasutuse juhatus, läbi lugejad ja ettepanekute tegijad SA töötajad, koosolekutel osalejad.
--	---

I Teenuse kirjeldus

- a) Teenuse kirjeldus** (Teenuse valdkond, sisu. Kas tegemist on teenuse arendamise, tegevuspiirkonna laiendamisega või uue teenuse väljatöötamisega? Kuidas aitab teenuse arendamine kaasa sotsiaalse sidususe suurendamisele ja kohalikele elanikele tervist soosiva elukeskkonna kujundamisele?)

Teenuse valdkond: vaba- ja huviharidus (sotsiaalprobleeme ennetav ja sotsiaalteenuste vajadust vähendav teenus).

Teenuse sisu: Keskkonnahariduslikud teenused piirkonna omavalitsustele Vapramäe loodusmaja baasil. Tegemist on teenuse arendamisega ja Vapramäe loodusmaja osas uute teenuste väljatöötamisega. Keskkonnahariduslikud teenused sisaldavad:

1. Õppeprogrammid piirkonna noortele (lasteaialapsed, põhikooli õpilased, gümnaasiumi õpilased)

2. Matkaradade hooldamine piirkonna elanikele (kõigis vanuses piirkonna elanikud)
3. Keskkonnahariduslikud teavitusüritused piirkonna elanikele (keskkonnahariduslikud üritused piirkonna omavalitsuste territooriumil ja Vapramäe Loodusmajas – kõigis vanuses piirkonna elanikud)
4. Keskkonnaakadeemia õpilastele – tegemist on Vapramäe Loodusmaja baasil uue teenuse käivitamisega põhikooli õpilastele.
5. Keskkonnaakadeemia täiskasvanutele – tegemist on Vapramäe Loodusmaja baasil uue teenuse käivitamisega senioritele.

Vapramäe Loodusmaja valmimine loob uued ja kaasaegsemad võimalused keskkonnahariduslike teenuste osutamiseks, seetõttu on oluline vaadata üle pakutavate teenuste kvaliteet ja kaasajastada need. Loodusõppeprogrammid piirkonna lastele on üks peamisi omavalitsuste poolt kasutatavaid teenuseid, Vapramäe Loodusmaja valmimine loob olukorra, kus pakutavate õppeprogrammide sisu vajab ülevaatamist ja kaasajastamist ning loodusmaja loob võimaluse uute õppeprogrammide koostamiseks. Keskkonnahariduslike teenuste arendamine ja täiendamine Vapramäe Loodusmaja baasil loob aluse teenuse kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamiseks ning tõstab kindlasti ka sihtasutuse üldist võimekust.

Kui pakutavad õppeprogrammid on suunatud kindlale sihtgrupile, siis kõik teised sihtasutuse poolt pakutavad keskkonnahariduslikud teenused, mida pakume omavalitsustele on suunatud laiale sihtgrupile. Ka õppeprogrammide läbiviimisel saab vanem pälvkond (juhendaja) anda edasi oma teadmisi noorematele. Enamus keskkonnahariduslikke üritusi on nn. sünnist surmani ja suunatud eelkõige peredele. Üritustest osalejad on pered väikestest lastest kuni vanaemade-vanaisadeni. Meie üritustel on suurepärane võimalus toetada erinevate sotsiaalsete gruppide lõimumist: omavahel toetavad ja käsikäes matkavad ja õpivad, vanavanemad, vanemad, lapsed ja lapselapsed, **tugevdades erinevate põlvkondade sidusust**. Vanemad annavad noorematele edasi omandatud elukogemusi ja oskusi. Meie üritustel saavad osaleda üksikud ja kergemate erivajadustega inimesed, tundmata end tõrjututena ja mahajäetutena. Käivitatavas loodusakadeemias soovime ühendada seniorite elukogemuse ja edasi anda seda samade huvidega noortele, hea võimalus on näiteks üheskoos meisterdada pesakaste, juhendada uurimustöid ja teha palju muud huvitavat.

Kõik sihtasutuse poolt pakutavad teenused on osaliselt või täielikult läbiviidavad matkaradadel ja puhkekohtades, luues ja **aidates** sellega **kaasa kohalike elanike tervist soosiva elukeskkonna kujundamisele**. Matkaradadel õppeprogramme läbides on lapsed maast madalas liikuvuses, suuremad keskkonnahariduslikud üritused toimuvad matkates jalgsi, rattaga ja kanuudega, kujundades sellega elanikes tervisliku eluviisi mõttelaadi. Üheks tellitavaks teenuseks omavalitsuste poolt on piirkonnas asuvate Vapramäe, Vellavere ja Vitipalu matkaradade hooldamine, luues sellega kõikidele piirkonna elanikele võimaluse looduses liikumiseks ja aidates sellega kaasa elanikes tervist soosiva mõttelaadi kujundamisele. Hooldatud matkarajad kutsuvad elanikke matkama, jooksma, rattaga sõitma ning loovad suurepäevad võimalused õppeprogrammide ja keskkonnahariduslike teavitusürituste läbiviimiseks looduses.

Uue teenusena on Vapramäe Loodusmaja ja piirkonna matkaradade baasil plaanis välja arendada loodusakadeemia õpilastele ja senioritele, mille sisuks on erinevaid õppeaineid kombineerides ning aktiivõppe meetodeid kasutades aidata kaasa elanike tervist soosiva elukeskkonna ja mõttelaadi kujundamisele.

b) Olemasoleva olukorra analüüsi lühikokkuvõte, teenuse vajalikkuse põhjendus (Võimalusel viited analüüsidele ja uuringutele, sh mtü-siseselt tehtutele. Esitatakse analüüside ja uuringute peamised tulemused, sh arvuliste väärtustena. **Lisage turu- ning konkurentsianalüüsid.**)

VVV Sihtasutus koordineerib keskkonna- ja loodushariduslikku tegevust Elva piirkonnas Vapramäe ja Elva-Vitipalu MKA-I ja Vellaveres kolmeteistkümnendat aastat. Oleme erinevaid keskkonnahariduslikke teenuseid pakkunud piirkonna omavalitsustele sihtasutuse asutamisest peale. Praegusel hetkel on SA oma tegevuses loodusharidusliku suuna arendamist pidanud järjest olulisemaks ja tegutsenud üha selle arendamise ja teenuse laiendamise suunas. SA tegevusena väärtustatakse üha enam looduse tundmaõppimist ja loodushariduse edendamist. 2012. aasta lõpuks valmib sihtasutusel ERF projekti toel Loodusmaja Vapramäele, mis esitab uue väljakutse avaliku sektorile teenuse osutamisel, selle arendamisel ja kvaliteedi tõstmisel. Uue loodusmaja valmimine loob suurepärase võimaluse ja hetke meie poolt pakutavate keskkonnahariduslike teenuste arendamiseks ja täiendamiseks ning annab käesolevale äriplaanile ja projektile erilise väärtuse ja tähtsuse ajahetkes.. Loodusharidusliku tegevuse edendamiseks oleme koostanud asjatundjate abiga ja juhendamisel mitmeid õppeprogramme, käesoleva äriplaani raames tuuakse välja vajadus nende täiendamiseks ja uuendamiseks. Õppeprogrammide läbiviimiseks omab sihtasutus head inimressurssi – VVV SAs tegutseb 23 retkejuhti/juhendajat. Loodusretkejuhtidele ja -huvilistele oleme korraldatud aastaid erinevaid täienduskursusi, et tõsta õppeprogrammide andmise kvaliteeti.

VVV SA siseselt läbi viidud analüüsis piirkonna koolidele on kõik 5 küsitletud kooli pidanud sihtasutuse poolt pakutavaid õppeprogramme heal kvaliteedil olevateks ja sihtasutuse poolt osutavaid teenuseid olulisteks. VVV SA poolt läbi viidud analüüsis sihtasutuse omavalitsustega on sihtasutuse poolt pakutavate teenuste tähtsuse järjekord järgmine:

Loodusõppeprogrammid 5 punkti

Matkaradade hooldamine 5 punkti

Keskkonnahariduslike ürituste korraldamine 3 punkti

Keskkonnahariduslike koolituste korraldamine 2 punkti

Looduslaagrid 1 punkt

Loodusmaja kasutuselevõtt 1 punkt

Keskkonnaameti poolt tellitud värskes uuringus „Keskkonnahariduse koostöövõrgustik“ (OÜ Cumulus Consulting OÜ, 2012 – uuring on ametlikult internetikeskkonnas veel avaldamata) peetakse väga oluliseks formaalhariduse ja mitteformaalse keskkonnahariduse (näiteks huviringid, õpiringid, huvikoolid, kursused, talgud, matkad, seminarid, tegevused jm) lõimimist (47%).

Uuringu kokkuvõttes on toodud, et enamik respondentidest (69%) leiab, et keskkonnaharidus ja keskkonnateadlikkuse temaatika on nende asutuse igapäevase tegevuse seisukohast üks olulistest valdkondadest. Neid respondente, kes leiavad, et keskkonnaharidus ja keskkonnateadlikkuse temaatika on nende asutuse jaoks esmatähtis, on 8%.

Uuringu kokkuvõttes on toodud, et 47% respondentidest, et väga oluline takistus on koolide kaugus keskkonnahariduse keskustest ja suur transpordikulu sinnaõiduks, millest järeldub, et eelistatakse koolilähedasi keskkonnahariduse keskusi.

Uuringu kokkuvõttes on toodud, et kõige enam respondente (58%) arvab, et olulisim tegevussuund Eestis keskkonnateadlikkuse tõstmisel on keskkonnatemaatika senisest parem ja süsteemsem lõimimine formaalharidusse. Väga oluliseks peetakse ka õpetajakoolitust (54%), formaalhariduse ja mitteformaalse keskkonnahariduse lõimimist (47%).

Uuringu tulemustest selgub, et 62% vastajatest leiab, et nende asutusele on keskkonnahariduse võrgustikust kasu. Kasu võiks seisneda eelkõige kvaliteetsemas ja mitmekesisemas keskkonnahariduses, mille kaudu saavutatakse inimeste suurem keskkonnateadlikkus, ning keskkonnahariduse edendajate kompetentsi tõus, mille tagavad paremad koolitusvõimalused (info liikumine), kogemuste ja meetodikate vahetus ning õppematerjalide ja -vahendite kättesaadavus.

Turu- ja konkurentsianalüüsis on lähtunud kodulehel www.keskkonnaharidus.ee toodud looduskeskustest. Alljärgnevalt käsitletakse looduskooli ja teenuse pakkujaid, keda võib pidada VVV SA konkurentideks.

a) **Tartumaa tasand** – Tartumaa tasandil käsitletakse Tartumaal asuvaid keskkonnaharidust pakkuvaid keskusi.

Alatskivi Looduskeskus

Eesti Maaülikooli Võrtsjärve õppekeskus

Eesti Põllumajandusmuuseum

Emajõe Lodjaselts

Keskkonnaamet

Luke Mõisa õppeprogrammid

Palupõhja Looduskool

Peipsi Koostöö Keskus

RMK Emajõe Suursoo looduskeskus

SA Tartu Keskkonnahariduse Keskus

Saadjärve looduskool ja Jää-aja Keskus

Tartu Ülikooli Botaanikaaed

Tartu Ülikooli Loodusmuuseum

Kokkuvõtteks: Vapramäe looduskooli sarnast tegevust pakutakse Alatskivi Looduskeskuses, Palupõhja Looduskoolis, Luke mõisas, Emajõe Suursoo Keskuses, Võrtsjärve õppekeskuses. Neist kõige rohkem konkurentsi pakuvad Luke mõisa õppeprogrammid ja Võrtsjärve õppekeskus.

Muuseumid ja Tartu linnas asuvad keskkonnaharidusteenuste pakkujad on kindlasti olulised, kuid omavad oma tegevuses veidi teist suunda ja spetsiifikat ning ei ole seetõttu VVV SA-le olulisteks konkurentideks.

b) **kohalik tasand**

Kohalikul tasandil käsitletakse eraldi kolme keskkonnaharidusteenuseid pakkuvat keskust:

Luke mõisa õppeprogrammid

Võrtsjärve Õppekeskus

Keskkonnaameti Otepää Looduskeskus

Luke mõisa õppeprogrammid – Luke mõis pakub õppeprogramme üsna lühikest aega aastas mais ja septembris. Õppeprogrammid mõisas on keskendunud mõisa ajaloole ja erinevad oluliselt VVV SA poolt pakutavatest programmidest, seega olulist konkurentsi VVV SA ei paku, pigem toimub programmide

arendamine vastastikuses koostöös. Lukel saab teha programme, mida VVV SA oma matkaradadel pakkuda ei saa.

Võrtsjärve õppekeskuse programmid – Võrtsjärve õppekeskus pakub eelkõige järve- ja kaladeteemalisi programme, mis erinevad oma eripärast VVV SA poolt pakutavatest. Ka Võrtsjärve Keskusega on tegevus pigem koostöö kui konkurentsilaadne.

Otepää looduskeskus on kõige suuremaks konkurentsiks Palupera kooli puhul, kes kasutab lisaks VVV SA poolt pakutavatele programmidele üsna palju ka Otepää Looduskeskuse poolt pakutavaid programme. Seda eelkõige Palupera kooli asukoha tõttu (asub Valgamaal). Ka Otepää puhul on tegemist pigem kooli poolt kasutatavate võimaluste avardamisega ja keskuste vahelise koostööga.

Kokkuvõtteks: VVV SA eeliseks teiste nimetatud keskuste ees on see, et VVV SAs pakuvad erinevaid programme ligi 20 inimest, kes on spetsialiseerunud oma teemale. Võrtsjärve ja Otepää Looduskeskuste puhul teevad programme 1-2 inimest, eeltoodust tulenevalt on VVV SA võimeline korraga pakkuma mitmeid erinevaid programme, mis on ka tema eeliseks teiste keskustega võrreldes.

Kuna keskustesse sõitmine nõuab transpordikulutusi ning need on olulised rahalised vahendid, eelistavad koolid ja lasteasutused kasutada suuremas osas loodusõppeprogrammide läbiviimisel kohalikke võimalusi ning kasutavad kaugemate keskuste poolt pakutavaid võimalusi 1-2 korda aastas.

Keskustevahelisest konkurentsist on raske rääkida seetõttu, et oma võimalusi kasutades on kõik keskused tipphooajal pigem ülekoormatud ning ei saa kõiki soovijaid vastu võtta (seda ka VVV SA puhul). VVV SAl on ressursi senisest rohkemaks teenuse pakkumiseks vaid talvisel perioodil. Talvisel perioodil kvaliteetsem ja mitmekesisem teenuste pakkumine on eesmärgiks ka käesoleva äriplaani koostamisel.

c) Sihtgrupid ja lõppkasusaajad (Loetlege konkreetseid otsesid sihtgrupid ja kasusaajad ning võimalusel andke neile arvuline väärtus. Nimetage kaudsed sihtgrupid ja kasusaajad. Kirjeldage, kuidas neid kaasatakse?)

Otsesed sihtgrupid ja kasusaajad

Teenuste otsesed sihtgrupid:

- 1) piirkonna lasteaedade lapsed ja piirkonna koolide õpilased – sihtgrupi suurus kokku 2800 last (Nõo, Konguta, Palupera, Rõngu vald, Elva linn) - kellel paranevad võimalused uurimusõppeks ning aktiivõppe meetoditel põhinevat õppekava toetavaks keskkonnaharidustegevuseks.
- 2) Piirkonna elanikud – sihtgrupi suurus 12 500 elanikku (Nõo, Konguta, Palupera, Rõngu vald, Elva linn), kellel paranevad võimalused looduses liikumiseks ja keskkonnateadlikkuse suurendamiseks.
- 3) Loodusakadeemias osalevate laste arv – maksimaalselt 25 õpilast
- 4) Loodusakadeemias osalevate seeniorite arv – maksimaalselt 25 seeniorit

Otsesed sihtgrupid kaasatakse aktiivselt tegevustesse, kasutades aktiivõppemeetodeid ja vahetuid kogemusi, saades sellega elamusi loodusõppest ja üritustel osaledes. Infot piirkonnas toimuvate keskkonnahariduslike tegevuste kohta edastatakse VVV kodulehel, kohalikes lehtedes ja VVV kuukirjas "VVV Veerud", sotsiaalmeedia kanalites (facebook) ning Keskkonnahariduse infoportaalil. Õppeprogrammides osalemise kohta saavad sihtgrupid anda oma hinnangu läbi tagasisidelehtede.

Teenuste otsesed kasusaajad

kohalikud omavalitsused – 5 tk (Nõo vald, Konguta vald, Palupera ja Rõngu vald ja Elva linn), kes saavad kasu läbi elanike keskkonnateadlikkuse tõusu ning piirkonna loodusressursside ja keskkonna säilimise.

Retkejuhid/õppeprogrammide läbiviijad – 23 inimest, kes saavad kasu õppeprogrammide/matkade/ürituste läbiviimisest teenistuse ja kogemuste näol.

Teenuste kaudsed sihtgrupid:

- 1) Tartumaa ja Lõuna-Eesti lasteaedade lapsed ja koolide õpilased – kuna VVV SA pakub teenuseid ka teistele koolidele ja lasteaedadele, siis kaudselt on sihtgrupiks ka väljaspool piirkonda olevad lapsed
- 2) Tartumaa ja Lõuna-Eesti elanikud – kuna osadest sihtasutuse keskkonnahariduslikest üritustest on oodatud osa saama ka inimesed väljaspoolt Elva piirkonda, siis kaudselt on sihtgrupiks ka elanikud väljaspoolt Elva piirkonda.
- 3) Sihtasutuse teenuseid kasutavad inimesed – 2011. aastal kasutas sihtasutuse poolt osutatavaid teenuseid kokku 5811 inimest

Kaudse sihtgrupi kaasamine toimub sarnaselt otsese sihtgrupi kaasamisega, täiendavalt teavitatakse keskkonnahariduslikest üritustest Tartu Postimehes ja erinevate infolistide (www.keskkonnaharidus.ee infolist, loodusa infolist jne) kaudu.

Teenuste kaudsed kasusaajad:

Kaugemalt tulevatest külastajatest saavad kasu kohalikud ettevõtjad, kes saavad rahalist kasu teenustest, mida külastajad kasutavad (kauplused, toidukohad, majutus).

d) Kvaliteedistandardid ja kvalifikatsiooninõuded (Millistele teenuse osutamise nõuetele soovitakse vastata? Kui KOVil nõuded puuduvad, siis kuidas algatatakse nõuete seadmine, kelle eeskujul?)

Kvaliteedinõuded oleme välja töötanud koostöös sihtgruppidega ja sihtgruppe kaasates.

Kvaliteedinõuded õppeprogrammide/matkade läbiviijatele: VVV SA-l on välja töötanud retkejuhtide atesteerimise süsteemi. Õppeprogrammide/retkede läbija piirkonnas on atesteeritud. Hetkel on VVV SA-l atesteeritud 23 retkejuhti. Kuna piirkonnas ei olnud kasutatavat atesteerimise süsteemi, siis töötasime selle VVV SAs ise välja. Atesteerimiseks peavad retkejuhid läbima igal aastal teatud hulk looduskoolitusi ning läbi viima piirkonnas teatud arv õppeprogramme/matku ning omama vastavat haridust või täiendkoolitust. Asjatundjad on meie atesteerimise süsteemi hinnanud heaks. Atesteerimissüsteem on meile oluline õppeprogrammide kvaliteedi hoidmiseks ja tagamiseks.

Kvaliteedinõuded matkaradade kvaliteedile – matkaradade koristamine aprillist oktoobrini (k.a.) 2 korda nädalas. Matkaradade niitmine 2 korda aastas 1. juuliks ja 1. septembriks. Matkaradadelt langenud puude koristamisele vastavalt võimalusele, kuid mitte vähem kui 2 korda aastas. Puhkekohtade puudega varustamine aprillist oktoobrini.

Käesoleva projekti toel soovime saavutada olukorra, kus saaksime matkaradade niitmise viia 3-le niitmise korrale, et parandada radade hooldamise kvaliteeti. Senine kogemus on näidanud, et parema kvaliteedi tagamiseks oleks soovitatav teostada radadel 3 niitmiskorda.

e) Teenuse osutaja analüüs (Taotleja valmisolek, pädevus/kompetents, võimalused teenust osutada ning arendada, inimressursi analüüs, juhtimine ja personal. Vastavus olemasolevatele nõuetele ning standarditele?)

(Kirjeldage, kuidas toimub projekti juhtimine organisatsioonis. Loetlege projektis kasutatavad ekspersed (ekspertiisi valdkonna järgi) ja esitage nende ülesannete lühikirjeldus.)

VVV SA omab pädevust ja ressursi keskkonnahariduslike teenuste osutamiseks.

Taotleja valmisolek: VVV SA-l sõlmitud 5- aastane koostööleping piirkonna omavalitsustega, mis lõpeb 2012. aastal. Käesoleval hetkel käivad läbirääkimised rahastamise osas alates aastast 2013. Äriplaanile on lisatud 4 omavalitsuse kinnituskirjad, milles nad kinnitavad, et on jätkuvalt valmis kasutama sihtasutuse poolt pakutavaid õppeprogramme ja keskkonnahariduslike teenuseid kuni aastani 2016. Kuna SA on edukalt pidevas arengus toiminud 11 aastat, siis on tõenäoline, et koostöö piirkonna omavalitsustega jätkub. Pakutava teenuse valmisolekut kinnitavad SA poolt hetkel pakutavad 17 õppeprogrammi, mis vajavad seoses Loodusmaja valmimisega täiendavat arendamist ja täiendamist. Seoses loodusmaja valmimisega on plaanis välja töötada ka uued õppeprogrammid ja käivitada loodusmaja baasil uue teenusena loodusakadeemia õpilastele ja seenioritele. Eeltoodule tuginedes saame kinnitada, et Loodusmaja haldamine ja seal keskkonnateadlikkuse tegevuse jätkamine on kindlasti jätkusuutlik.

Taotleja pädevus/kompetent: VVV Sihtasutus koordineerib keskkonna- ja loodushariduslikku tegevust Elva puhkepiirkonnas Vapramäe ja Elva-Vitipalu MKA-l ja Vellaveres kolmeteistkümnendat aastat. SA on oma tegevuses loodushariduslikku suuna arendamist pidanud järjest olulisemaks: Et tagada õppeprogrammide kvaliteeti, alustas VVV SA 2011. aastal ERF toel Loodusmaja ehitamist Vapramäele, mille lõplik valmimine jääb 2012. aasta lõppu. SA tegevusena väärtustatakse looduse tundmaõppimist ja loodushariduse edendamist. Loodusharidusliku tegevuse edendamiseks oleme koostanud asjatundjate abiga ja juhendamisel mitmeid õppeprogramme, mida oleme esmalt läbi teinud piirkonna lastele. Tänapäevaks omame sedavõrd kogemust ja inimressursse, et pakkuda õppeprogramme välja ka kaugematele koolidele ja lasteaedadele. VVV SA tunnustati Keskkonnateo 2006 II preemiaga loodushariduse edendamise eest Elva piirkonnas. VVV loodusretkejuhtidele ja -huvilistele on korraldatud aastaid erinevaid täienduskursusi, et tõsta õppeprogrammide andmise kvaliteeti. Õppeprogrammide ja matkade kvaliteedi tagamiseks oleme välja töötanud retkejuhtide atesteerimise süsteemi. VVV SAs tegutseb hetkel 23 atesteeritud retkejuhti/juhendajat. Oleme end ette valmistanud selleks, et vajadusel pakkuda ühel päeval mitut programmi.

Võimalused teenust osutada ja arendada. Võimaluse teenust osutada ja arendada loob eelkõige valmiv Vapramäe Loodusmaja, milles on 2 õppeklassi ja kaasaegsed õppevahendid ja interaktiivne loodushariduslik ekspositsioon. Õppeprogrammide läbiviimiseks ja keskkonnahariduslike ürituste läbiviimiseks loob soodsa situatsiooni lisaks Vapramäe loodusmajale piirkonnas VVV SA poolt välja töötatud matka- ja õpperadade süsteem: Kokku 43 km ulatuses matkaradu ja 31,3 km ulatuses rattaradu asuvad Vapramäel, Vellaveres ja Vitipalus. Radade hajutamine ja rohke programmide läbiviijate arv lubab läbiviimise kohti hajutada ja vähendada kaitsealade koormustaluvust. Lisaks valmivale Vapramäe loodusmajale omane väikest maja Vellaveres, mis on sobilik ilmastikuprogrammi ja liblikaprogrammide läbiviimiseks.

Inimressursi analüüs: sihtasutuses on hetkel aastaringiselt tööl 1,5 inimest, millele lisandub töövõtulepingutega 23 programmide/matkade läbiviijat ning 7 matkaradade hooldajat. Käesoleva äriplaani koostamise käigus kaardistasime inimeste huvid ja võimalused keskkonnahariduslike tegevuste läbiviimisel, st õppeprogrammide arendamisel ja uute käivitamisel ning äriplaani väljatöötamisel on nendega arvestatud. Oleme sihtasutuse juurde loonud aktiivsete loodusteadmistega inimeste grupi, tänu kellele suudame omavalitsustele edukalt pakkuda loodusõppeprogrammide läbiviimise teenust. Matkaradade hooldamises omame kogemust alates 1999. aastast, aastate jooksul on osad hooldajad vahetunud, kuid kogemused matkaradade haldamisel on edasi kantavad.

Sihtasutuse juhtimine. Sihtasutuse igapäevast tööd juhib 5-liikmeline SA juhatus. Sihtasutuse juhatuse komplekteerimisel on arvestatud, et see oleks kaetud erinevate kogemuste ja teadmistega inimestega. Juhatuse esimees on tasustatud, teised 4 liiget osalevad vabatahtlikkuse alusel ja on tasustatavad vajadusel projektipõhiselt. Juhatuse liikmete kompetents: keskkond ja loodusharidus, organisatsiooni juhtimine, hanked ja projektid; metsamajandus; ajalugu ja arhiivindus; atesteeritud loodusgiid ja rekreatsiooni õppejõud; reklaam ja turundus.

Sihtasutuse nõukogu on 11 liikmeline, millest 5 on omavalitsuste esindajad ja 6 eraisikute ja mittetulundussektori esindajad (s.h. üks esindaja retkejuhtide seast). Sihtasutuse asutamise initsiatiiv tuli eraisikutelt, asutamise arutelude käigus kutsuti sihtasutuses osalema piirkonna omavalitsusi, kes olid juba sihtasutuse asutamisel eeldatavad teenuste tellijad. Alates sihtasutuse asutamisest on sihtasutust rahastanud piirkonna omavalitsused, tellides sihtasutuselt matkaradade hooldamise, õppeprogrammide ja keskkonnahariduslike ürituste läbiviimise teenust. Proportsiooni, kus eraisikute ja mittetulundussektori osakaal on ülekaalus nii juhatuses kui nõukogus oleme püüdnud säilitada, et mitte olla poliitiliselt mõjutatud ja lähtuda vabaühenduste eetikakoodeksist: Väärtustada ausust, võrdsust, väärikust, avatust, solidaarsust, koostöömeelsust, mitmekesisust ja usaldusväärsust ning tegutseda nendest väärtustest lähtudes. Põhineda koostöös heatahtlikul partnerlusel, vastastikusel lugupidamisel ja tunnustamisel ning anda oma panus turvalise, tasakaalustatud ja hooliva ühiskonna kujundamisse.

Projekti juhtimine, Projekti juhib projektijuht, kes on suurte kogemustega ja omab väga häid projekti juhtimise kogemusi. Loodusmajas läbiviidavate tegevuste osas vastutab projektis assistent (loodusmaja juhataja), kelle töökoormust projekti ajal suurendatakse 0,5 koormuse osas. Projekti raamatupidamist teostab projektipõhiselt raamatupidaja. Ekspertidena kasutame projektis sihtasutuse atesteeritud retkejuht, kes on esindatud väga erinevate eluvaldkondade seast ja omavad oma elukutse esindajatena esinduslikke teadmisi: õpetajad, lasteaiakasvatavad, õppejõud, looduserialade üliõpilased. Sihtasutuse retkejuhtide kasutamine ekspertidena loob hea võimaluse teenuste väljatöötamisel ja nende testimisel. Täiendavaid eksperte kasutame vajadusel uute õppeprogrammide ja loodusakadeemia õppekava väljatöötamisel juhul, kui programmide väljatöötamisel selline vajadus tekib.

- f) Teostatavuse ja tasuvuse analüüs *vastavalt äriplaani finantsplaanile*** (Optimaalne teenusega kaetav elanike arv ja piirkond ühe teenuseid osutava organisatsiooni või võrgustiku kohta; teenuse hinnakalkulatsioon, olemasolevad ressursid ja täiendav vajadus ning kuidas need kaetakse; teenuse osutamise logistika, töövahendite hooldamine jmt.)

Optimaalne teenusega kaetav laste arv: Äriplaanis on arvestatud, et piirkonna omavalitsuste poolt tellitud programmide arv jääb samaks ja see on aastas 98 programmi. Millega on kaasatud ligikaudu 2450 last, mis teeb arvestuse aluseks, et üks kord aastas käib piirkonna lasteasutuse iga laps alates 5-st eluaastast VVV SA õppeprogrammil või matkal. Arvestades, et lisaks pakub sihtasutus rahalist teenust ka väljaspoolt piirkonda lasteasutustele, on see arv optimaalne.

Optimaalne teenusega kaetav elanike arv: Piirkonnas elab kokku ligikaudu 12 500 elanikku, mis on optimaalne arv kasutamaks Vapramäe-Vellavere-Vitipalu matka- ja rattaradu ja puhkekohti kohalike elanike poolt. Arvestama peab siiski, et kõik elanikud suure tõenäosusega matkaradasid igal aastal ei külasta. Täpset matkaradade külastajate arvu piirkonna omavalitsuste poolt on raske öelda, kuna

matkarajad on avatud ka piirkonna külastajatele. 2006. aastal tehtud uuringute järgi külastas Vapramäed 28000 inimest aastas, Vellavere 14000 inimest aastas ja Vitipalu 11000 inimest aastas. 2012. aastaga võrreldes võib külastatavus olla väiksem Vellaveres, kuid suurenenud seevastu Vitipalus. Vapramäe matkarada on kindlasti külastatavuse poolest ka praegu kõige aktiivsem.

Optimaalne teenusega kaetud piirkond on VVV SA poolt hallalavate matkaradade piirkondade omavalitsused: 5 omavalitsust: Nõo, Konguta, Palupera, Rõngu vallad ja Elva linn. Need 5 omavalitsust moodustavad ka territoriaalselt ringi ja kompaktsuse.

Piirkonnas pakkuvate keskkonnaharidusteenuste osutajate arv: Peamine keskkonnahariduslikke teenuseid pakuja piirkonnas on Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutus. Sihtasutusel on sõlmitud omavalitsustega ka teenuste osutamise koostöökokkulepe. Luke mõisas pakub õppeprogramme mais ja septembris SA Luke Mõis, kelle programmid on üles ehitatud ajaloole ja mõisa temaatikale. Piirkonnas tegutseb veel Palu Puhkajate Looduskeskus, kuid tema tegevus on hetkel orienteeritud spordiüritustele.

Teenuste hinnakalkulatsioonid:

Õppeprogrammi maksumuse arvutus: töötasu 52 eurot, üldkulud 24 eurot, transporditeenus 64 eurot. Ühe õppeprogrammi maksumus kokku 140 eurot.

Matkaradade hooldamiseks arvestatud rahalised vahendid SA KIKist 15807 eurot, omaosaluse osa ja ootamatud parandused arvestatud lisaks OV poolt tellitud teenusena. Seoses Vapramäe matkaradade rekonstrueerimisega on 2012 ja 2013 aasta kulud arvestatud suuremad.

Keskkonnahariduslikud teavitusüritused: Arvestatud 1 ürituse kohta keskmiselt töötasud 650 eurot, transport 100 eurot ja reklaam ja teavitamine 275 eurot.

Keskkonnaakadeemia noortele ja täiskasvanutele. Arvestatud 2 juhendajat päevas, lisaks loodusmaja juhataja töötasu, palgad kokku 1892 eurot, transport (bussiring) 910 eurot ja loodusmaja kasutamine 315 eurot. Kokku kulud 3117 eurot. Tegemist on esilagse kalkulatsiooniga, loodusmaja ülalpidamiskulude täpsustamisel võib maksumus muutuda.

Olemasolevad ressursid:

Õppeprogrammide läbiviimise ressurss on kaetud: Olemas on Vapramäe loodusmaja, hooldatud matkarajad ja olemas on õppeprogrammide kogenud läbiviijad.

Matkaradade hooldamise ressurss: Olemas on rajad, mis vajavad igaaastast hooldust, olemas on hooldajad.

Keskkonnahariduslikud teavitusüritused: Olemas on konkreetne piirkond ürituste läbiviimiseks, olemas on Vapramäe Loodusmaja ja Elva Matkakeskus tugipunktidenä. Olemas ürituste koordineerijad ja läbiviijad.

Keskkonnaakadeemia: olemas Vapramäe loodusmaja keskkonnaakadeemia läbiviimiseks. Olemas inimressurss õppekava koostamiseks ja läbiviimiseks.

Teenuse osutamise logistika:

Õppeprogrammid: Piirkonna kool/lasteaed valib koostöös VVV SA-ga välja õppeprogrammid milles ta soovib osaleda. Koostöös Loodusmaja juhatajaga täpsustatakse mõlemale osapoolele sobilik õppeprogrammi toimumise aeg. Pärast toimumise aja kokkuleppimist tellib kool/lasteaed transpordi, mille eest tasub sihtasutus. Osalemine registreeritakse sihtasutuse poolt, fikseerides, programmi nime, läbiviija, kuupäeva, osalejate arvu, kooli/lasteaia ja lisatakse õpetaja kontakt. Vastavalt vajadusele teeb sihtasutus kokkuvõtted programmides osalemisest.

Matkaradade hooldus: Iga hooaja alguses sõlmib sihtasutus lepingud matkaradade koristajatega ja niitjatega, küttepuude vedajatega jms. ning kontrollib lepingute täitmist. Lepingud ei sisalda ootamatuid kulutusi (tormikahjustus) ning need lepingud sõlmitakse täiendavalt rahaliste vahendite olemasolul.

Keskkonnahariduslikud teavitusüritused. Ürituste kava koostatakse iga aasta alguseks, ürituste planeerimises saavad osaleda kõik huvilised. Valminud kava pannakse ülesse sihtasutuse kodulehele ja trükitakse flaiere. Ürituste ettevalmistamise ja läbiviimise eest, mis on toodud VVV ürituste kavas vastutab sihtasutuse juhatus. Matkahooaja avaürituse ettevalmistamise ja läbiviimise eest vastutab Elva Matkakeskus.

Keskkonnaakadeemia noortele ja seenioritele – õppekava koostatakse koostöös sihtasutuse retkejuhtidega, kaasates õpetajad ja täiskasvanud huvilised. Koolidega on toimunud esmased läbirääkimised huvi osas loodusakadeemia läbiviimiseks. Õppepäevade ajad kooskõlastatakse koolidega. Lapsed tuuakse loodusmaja bussiringiga ja viiakse tagasi bussiringiga. Keskkonnaakadeemia läbiviijad on VVV SA poolt õppeprogrammide läbiviijad, teemati on juhendajad erinevad. Oleme bussiringi kasutanud looduslaagrite puhul ja omane selles osas positiivset kogemust.

Töövahendite hooldamine. Teenuste osutamiseks vajalikeks töövahenditeks on eelkõige õppevahendid. Valminud loodusmajale ja selle sisule (õppevahendid, ekspositsioon) on tehtud kindlustus. Hoonele ja seadmetele on vastavalt hankele 5 aastane garantii.

g) Teavitus- ja turundusplaan (Kuidas jõuab info sihtgruppideni, milliseid erinevaid kanaleid kasutatakse? Kuidas toimub teavitus ning turundus projekti lõppedes?)

Kogu turundusplaani väljatöötamisel on lähtutud käesoleva äriplaani teenustest ning arvestatud on, et turunduskulud oleksid mõistlikud ja reaalsed ka kasutamiseks pärast projekti lõppu. Kasutatud on juba toimivaid turunduskanaleid ning panustatakse nende uuendamisele (N: VVV elektroonilise kuukirja vormiline uuendamine).

Teavitus projekti lõppedes jätkub sarnaselt teenuse käivitamise ajaga. Kindla perioodilisusega edastatakse internetipõhise otsepostitusega VVV elektroonilised kuukirjad. Täpsem info pakutavatest programmidest edastatakse otsepostitusega õpetajate listidesse. Üritustest teavitakse VVV Veergudes, piirkonna ajalehtedes, Tartu Postimehes ja tasuta internetipõhistes kanalites ja listides. Ürituste iga-aastane kava kinnitatakse aasta alguses ja trükitakse flierina, mida levitatakse messidel, piirkonna partnerite vahel ja VVV SA üritustel.

Omavalitsuste poolt tellitud teenuste täitmiseks on selline teavitamine piisav ja kättesaadav kõikidele huvilistele.

Eraldi turundamist nõuab sotsiaalse ettevõtluse turundamine ehk äritulu teenimine, mida käesolevas äriplaanis ega projektis ei käsitleta – ehk see oleks turundamine sihtgrupile, kes teavad VVV SAst seni vähe.

1. Turundusstrateegia

Käesoleva äriplaani turundusstrateegia ülesehitamisel on eelkõige lähtutud sihtgrupipõhisest lähenemisest. Toimunud esimesel tööseminaril (6. märts 2012) käsitleti eraldi VVV SA teenuste ja toodete turundamisvõimalusi. Alljärgnevalt käsitletakse turundustegevusi eelkõige käesolevast äriplaani lähtuvalt.

Äriplaani tingituna on käesolev turundusstrateegia: VVV SA hooldatud matkaradade süsteemi kaudu keskkonnahariduslike teenuste pakkumine piirkonna lasteasutusele ja elanikele omanäoliste, atraktiivsete ja kvaliteetsete keskkonnateenuste abil. Turundustegevused on ennekõike suunatud põhisihtgruppidele.

Turundusstrateegias lähtutakse põhimõttest: **turundus on kõigi töötajate ühine asi**. Sellest printsiibist lähtuvalt on nii äriplaani kui selle turundusosa väljatöötamisel tuginetud laiale aluspinnale. Koostamises on osalenud töötajad ja retkejuhid, õpetajad ja omavalitsuste juhid. Turundusstrateegias tuginetakse sellele, et iga retkejuht jätkaks grupile positiivse elamuse, olgu siis tegemist õppeprogrammi või matkaga.

Turundusstrateegias kasutatakse **kontsentreeritud sihtgrupi strateegiat** ehk keskendutakse põhisihtgruppide turundamisele ehk siis võimalikele klientidele, kellele teenus on suunatud.

Turundamisel kasutatakse **eealist turundamist** – jälgib looduskeskonda, kultuuri- ja ajaloopärandi kaitset ning kohalike elanike huve, ei kahjusta ega halvusta külastajaid ja konkurente.

2. Turustuskanalid

Alljärgnevalt on ära toodud olulisemad turunduskanalid käesoleva äriplaani teenustele:

1. Võrreldes erinevatele sihtgruppidele suunatud turundusvõtteid on kõikide sihtgruppide puhul selgelt tähtsusetult esmaselt eraldunud **internetiturundus** ning välja toodud vajadus selle laiendamiseks. Sihtgrupiti on küll internetiturunduse müügikanalid erinevad (erinevad portaali sihtgruppidele), kuid oma olemuslikult on võimalik kogu internetiturundust ühendada. Siia alla on arvestatud VVV SA kodulehe parendamist puudutavad tegevused. Siia alla on plaanitud ka **internetipõhised otsepostitused** sihtgruppidele. Otsepostituste tegemiseks vaadatakse üle VVV andmebaasis olemasolevad koolide ja lasteaedade ning õpetajatele suunatud listid, mida kasutatakse ka praegu õpetajate teavitamiseks õppeprogrammide võimalustest ja neile suunatud üritustest. Lisaks kasutatakse õpetajatele suunatud infoportali www.keskkonnahaidus.ee. Internetiturunduse alla on plaanitud ka kogu sotsiaalne meedia (blogid, facebook jms).

2. Kuna tegemist on ka keskkonnahariduslike üritustega, siis selgelt on eraldunud ka turundustegevused piirkonnas **toimuvate ürituste kaudu**. Ürituste turundamiste kaudu on võimalik jõuda ka kindlate sihtgruppideni.

3. Turustuskanalina on väga olulised **inimesed** (iga külastaja on oluline ja oluline on iga külastaja teenindamine) ning **ühisturundamine** (partneritega ühised trükised ja messidel käimine).

Turunduskanalite valimisel arvestatakse, et tarbija täna ja homme tegutseb digitaalajastu interaktiivses kommunikatsiooniväljas.

3. Turunduskampaaniate läbiviimine

Turunduskampaania (plaan) käesoleva äriplaani käivitamiseks on koostatud projektiperioodiks (nov 2012-aprill 2014), arvestusega, et iga hooaja lõpus vaadatakse uue aasta kampaania uuesti üle. Suuresti mõjutab turunduskampaania läbiviimist võimalike rahaliste vahendite olemasolu ja lisarahade hankimise võimalus.

Turunduskampaania koostamisel on arvestatud kolme töökoosoleku (6. märts, 14. aprill ja 4. mai 2012) raames toimunud ajurünnakute tulemustega.

Kuna ajurünnakute käigus toodi esmase vajadusena välja internetiturunduse vajalikkus, siis on turunduskampaania planeerimisel sellest ka lähtutud, lähtuti ka eelkõige olemasolevast rahalisest ressursist.

1. Turunduskampaania nov 2012 - aprill 2014

	Sihtgrupp	Maksumus	Rahastaja	
Internetiturundus ja VVV SA koduleht www.vvvs.ee (s.h. facebook), www.keskkonnaharidus koduleht	Kõik	0	Töötaja	
Üritused ja õppeprogrammid				
VVV Veergude kaasajastamine ja programmeerimine	Kõik	480	Projekt	
VVV Veergude väljaandmine 4 kuud	Kõik	0	Töötaja	
VVV Veergude väljaandmine 14 kuud	Kõik	1680	Projekt	
Ürituste reklaam Tartu Postimehes 15 üritust a'20 eurot	Seltskonnad, pered	300	projekt	
Ürituste reklaam tasuta internetikeskkondades Kultuuriaken, kuhu minna	Seltskonnad, pered	0	Töötaja	
Matkahooaja avaürituse reklaam 2012 ja 2013	Seltskonnad, pered	1200	Projekt SA eelarve	
VVV SA ürituste flaier koostamine ja ettevalmistamine 2012 ja 2013	Kõik	500	Projektid KIK, KYSK	
Otsepostitus sihtgruppidele				
Üritustel osalejad	Seltskonnad, pered	0	töötaja	
lasteasutused	õpetajad, kasvatajad	0	töötaja	
Hooaja avaürituse korraldamine õpetajatele ettevalmistamine	Õpetajad, kasvatajad	0	Töötaja	
Hooaja avaürituse korraldamine õpetajatele läbiviimine 2013	Õpetajad, kasvatajad	492	KIK	
Ühisturundus puhkepiirkonna partneritega	Kõik	120	Töötaja Sa eelarve	

Projektiperioodil on äriplaani turundusplaani eelarves arvestatud turundusrahasid kokku 4772 eurot, millest KÜSK projekti raha moodustab 2765 eurot.

Rahalisse väeringusse ei ole arvestatud VVV SA töötaja töötasu. Tabelis on ära toodud täiendavate rahaliste vahendite vajadus lisaks töötajate töötasule.

Turundusplaan ja elluviimise täpne ajakava on toodud meie kodulehel aadressil <http://www.vvvs.ee/?876>

Kuna turundusvaldkonnas kasutatavad ideed ja kanalid uuenevad üsna kiiresti ja päris täpselt ei ole neid võimalik ette prognoosida, siis iga uue turunduskampaania läbiviimisel vaadatakse kava uuesti üle.

Analüüsimisel on oluline analüüsida edukuse või ebaedu tegelikke põhjusi. Selliselt on võimalik analüüsida eelmise aasta tulemusi ja teha vajadusel parandused uueks hooajaks.

h) Teenuse hindamise ning arendamise süsteem (Sh kuidas on teenuse tarbijad ning sihtgrupid kaasatud?)

Kõikide teenuste puhul kasutatakse teenuse hindamisel ja arendamisel otsest tagasisidet sihtgrupilt.

Alljärgnevalt on toodud teenuse hindamise süsteem teenuste kaupa.

Õppeprogrammid: vahetu tagasiside saadakse õppeprogrammides osalejatelt – lastelt, selle läbiviimise kohustus on õppeprogrammi läbiviijal ja toimub programmi lõpus tagasiside ringis. Kuidas õppeprogrammi läbiviija selle teostab, on iga programmi läbiviija otsustada. Tagasiside on oluline programmi läbiviijale õppeprogrammide läbiviimise parandamiseks, täiustamiseks ja enesearendamiseks. Kirjalik tagasiside ankeet täidetakse lastega kaasas olnud juhendajate poolt. Tagasisideankeet on välja töötatud. Kirjalikud tagasisidelehed laekuvad sihtasutuse kausta ja nendega saab tutvuda retkejuhid ja sihtasutuse juhatus.

Kord aastas tehakse tagasisidelehtedest kokkuvõte. Vaadatakse programmide rahulolu ja ettepanekuid programmide parendamiseks. Tagasisidelehed on olulisteks tagasiside saamiseks ja õppeprogrammide edasi arendamiseks. Tagasisideankeedi küsimused: Mis meeldis tänasel õppepäeval? Kas programm vastas Teie ootustele, oli see sobiv osalenud lastele? Kuidas olete rahul programmi juhendamisega? Tagasisidelehele märgitakse lisaks Programmi nimi, juhendaja nimi, osalenud kool/lasteaed, kuupäev, osalejate arv – ankeedi andmed on aluseks osalejate täpse statistika koostamisel. Tagasisidelehe võtmise kohustus on õppeprogrammi läbiviijal ja töövõtulepingu puhul on see üks tingimus töö eest tasumisel.

Matkaradade hooldamine: Teenuse hindamise tagasiside saadakse matkaradade külastajatelt ja selle saab edastada SA töötajatele. Igapäevase tagasiside esitamise kohustus on ka retkejuhtidel, juhul kui nad oma matkal avastavad väikevahendi purunemise/lõhkumise. Vähemalt kaks korda aastas – kevadel ja sügisel kaardistavad matkaradade olukorra sihtasutuse töötajad. Kaardistamine on aluseks järgmise aasta eelarvekulude planeerimisel. Lisaks igapäevasele tagasisidele on tagasiside matkaradade külastusuuringu ankeedi osa. Külastusuuringu ankeete viiakse läbi kokkulepitud sagedusega ning rahulolu muutust hinnatakse küsitluste kaupa ja küsitlusi võrreldes. Viimane külastusuuring viidi läbi 2006. aastal.

Keskkonnahariduslikud teavituseüritused: vahetu tagasiside saadakse üritusel osalejatelt. Ürituse lõppedes täidetakse osalejate poolt tagasisidelehed ürituse kohta. Tagasiside on vahetu ja seda annavad üritusel osalejad. Tagasiside on kirjalik ja see kogutakse sihtasutuse kausta. Iga ürituse lõppedes tehakse rahulolu kokkuvõtte tagasisideankeetide põhjal. Tagasisideankeet on ka aluseks keskkonnahariduslike ürituste edasiarendamisel ja parandamisel.

Keskkonnaharidusliku matka/ürituse tagasisideleht sisaldab: matka kuupäeva, matka toimumise kohta, organisatsiooni, matka pealkirja ja läbiviija nime. Tagasisidelehe küsimused: Ütle üks märksõna tänase matkapäeva kohta. Missugusesse hetke tahaksid tagasi minna? Millest oleksid rohkem teada tahtnud saada? Kas Teie ootused täitusid? Soovi korral teie märkused, tähelepanekud, kommentaarid.

Keskkonnaakadeemia tagasiside. Keskkonnaakadeemia päev toimub üks kord kuus – igakordselt võetakse vahetu tagasiside päeva lõppedes tagasisideringis – tagasiside on vahetu ja kuidas päeva läbiviija selle teostab, on läbiviija otsustada. Tagasiside on oluline programmi päeva läbiviijale õppepäeva läbiviimise parandamiseks, täiustamiseks ja enesearendamiseks. Kirjalik tagasiside võetakse osalejatelt akadeemia õppeaasta lõppedes. Kirjalik tagasiside läheb SA kausta ja see arutatakse läbi järgmise aasta akadeemia paremaks korraldamiseks ja õppekava parandamiseks.

Tagasiside teenuste tellijalt (kohalik omavalitsus) tehakse iga aasta lõpus järgmise aasta plaanide seadmisel koostööläbirääkimiste käigus. Tagasiside toimub vestluse/arutelu käigus ja see protokollitakse. Protokollid jäävad mõlemale osapoolale.

i) Kuidas kavatakse teenuse pakkumisel järgida kaasamise hea tava ning avalike teenuste hea tava?

Kaasamise heast tavast lähtusime äriplaani koostades, sarnaselt püüame jätkata teenuse pakkumisel andes teavitamisega piirkonna elanikele võrdsed võimalused teenuste kasutamiseks. Sihtasutus on oma teenuste planeerimisel, pakkumisel ja teavitamisel lähtunud ja lähtub ka edaspidi **kaasamise heast tavast** – s.o. oleme teenuste ettevalmistamisel ja teenustest teavitamisel teinud koostööd kodanikuühendustega, huvigruppidega, avalikkusega ja avaliku sektoriga.

Oleme oma tegevuste planeerides lähtunud printsiibist: mõtle, kuidas soovid, et sind kaasataks, ning käitu ise samamoodi teisi kaasates. Kavatakse teenuste pakkumisel selle printsiibi jälgimist jätkata.

Avalike teenuste üleandmisel ehk lepingulisel delegeerimisel lähtuvad osapooled **heast tavast**, mille eesmärgiks on tagada, et avalik võim kui teenuse üleandja ja kodanikeühendused kui teenuse osutajad lähtuksid teenuse elluviimisel ühesugustest põhimõtetest tagamaks ühiskonnale oluliste eesmärkide saavutamise. Avaliku teenuse üleandmisel tegutsevad üleandja ja osutaja lähtudes vajadusest kaitsta avalikku huvi ja kolmandate isikute õigusi. Avaliku teenuse üleandmisel muutub kodanikeühendus vastutavaks teenuse pakkumisega kaasnevate tagajärgede ees. Lõplik vastutus jääb kohalikele omavalitsustele.

j) Kuidas on kavandatud teenus seotud kohaliku või riikliku arengukavaga ning taotleja ühingu arengueesmärkidega? (Missuguste arengueesmärkide saavutamisse soovitakse piirkonnas panustada? Võimalusel lisada lingid.)

Käesoleva projekti elluviimisel lähtub sihtasutus Kodanikuühiskonna arengukavast, keskkonnahariduse edendamiseks seotud arengukavadest, piirkonna omavalitsuste arengukavadest ja VVV SA arengustrateegiast.

Allpool on toodud väljavõtted seotud arengukavadest:

Kavandatud teenused lähtuvad **Kodanikuühiskonna arengukavast aastateks 2011-2014** – mille üheks eesmärgiks on: avalike teenuste osutamine avaliku sektori ja mittetulundusühenduste koostöös on läbipaistev, jätkusuutlik ja partnerluspõhimõtteid järgiv ning kodanikud on teenustega rahul.

Kavandatud tegevused lähtuvad **Looduskaitse arengukavast aastani 2020** väärtustatakse loodusharidust. Eesmärk 1. Inimesed tunnevad, väärtustavad ning hoiavad loodust ja oskavad oma teadmisi igapäevaelus rakendada. Meede 1.1. Loodushariduse tõhustamine kõigil hariduse tasemetel.

Kavandatud tegevused lähtuvad **Eesti Keskkonnanstrateegiast** aastani 2030: 5.2. Maastike ja looduse mitmekesisuse säilitamine. Meede: Kvaliteetse, praktilist loodushoidu toetava süsteemse loodushariduse ning mitmesugustele sihtgruppidele sellealase täiendkoolituse andmist tagava haridussüsteemi arendamine.

Kavandatud tegevused lähtuvad **Eesti keskkonnategevuskavast** aastateks 2007-2013 tegevus 2.1.4. Loodushariduse süsteemi arendamine, mis tagab kvaliteetse, praktilist loodushoidu toetava ning süsteemse loodushariduse ning täiendkoolituse andmise erinevatele sihtgruppidele.

Kavandatud tegevused lähtuvad **Vapramäe-Vellavere-Vitipalu SA arengustrateegiast 2020** VVV SA: olulised tegevussuunad lastele suunatud loodus- ja keskkonnahariduslike tegevuste edendamine ja õppeprogrammide väljaarendamine ja nende kvaliteedi tõstmine.

Kavandatud tegevused lähtuvad

Nõo valla arengukava, strateegia 2020 (<http://www.nvv.ee/files/doc/3835.doc>) lk 49 „Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutusel on suur panus valla looduskeskonnas vaba aja veetmise võimaluste pakkumisel. Sellekohase töö tõhustamiseks on oluline jätkata SA VVV tegevuste stabiilset rahastamist ja saavutada kokkulepe uute investeeringute eraldamiseks. Olulisemad objektid on Vapramäele Loodusmaja rajamine ja matkaradade korrastamine“.

Konguta valla arengukava 2008-2015 (http://www.konguta.ee/pages/files/arengukavad/arengukava_2008-2015.pdf) lk 15 „Piirkondlike koostöövõrgustike väljaarendamine, kohalike arengugruppide ja partnerluste initsieerimine ning nende tegevuste tõstmine. Osalemine Via Hanseatica, SA Vapramäe-Vellavere-Vitipalu ja Tartumaa LEADER tegevuses“;

Palupera valla arengukava 2007-2015 (http://www.palupera.ee/Arengukava_2007_2015.html) p.2.3. Omavalitsuse rolli suurendamine Riikliku Looduskaitsekeskuse Põlva-Valga-Võru regiooni ja VVV SA arengus ja seeläbi maastiku heakorrastamine ja atraktiivsuse suurendamine.

Elva linna arengukava 2008-2018 (<https://elva.kovtp.ee/et/arengukavad>) turismiosa tegevuskavas lk 20-21 on toodud koostööpunktid VVV SA-ga.

Rõngu valla arengukava 2011-2030 (<http://www.rongu.ee/?page=13>) lk 13 „Elva-Vitipalu maastikukaitsealal tegeleb aktiivselt avalikkusele suunatud keskkonna- ja terviseteevaliste, loodust ja looduskasutust käsitlevate ürituste korraldamise ja läbiviimisega Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutus“.

Elva puhkepiirkonna turismistrateegias 2020 (<http://www.vvvs.ee/?834>) lk 12 „Vapramäe, Vellavere ja Elva-Vitipalu maastikukaitsealade loodussõbralik kasutamine on omamoodi katsepõlvkonna loodusteaduslikuks tööks ja kogemus loodusradade praktilisest säästvast majandamisest. Heakorrastatud ja tähistatud matkaradade võrk, loodusmajad Vellaveres ja Vapramäel on vaid osa loodussõbralikust taristust ja sellel põhinevast teenindusest, mis võimaldavad korraldatud looduses liikumist ja looduse tundmaõppimist, saada teadmisi piirkonna omanäolisest kultuuriloost. Koostöös piirkonna haridusasutustega on loodud piirkonna omanäolist loodus- ja kultuurilugu tutvustav haridusinstituutide koostöövõrgustik, mille liikmeteks on ka turismi- ja puhkemajandust korraldavad avaliku sektori ja äristruktuurid“.

k) Partnerite kirjeldus (Lisaks kohustuslikele avaliku võimu partneritele. Milliseid teisi organisatsioone (kodanikeühendusi, teenuse pakkujaid, õppeasutusi jt) on kaasatud, millised on nende rollid?)

(Kui projekti elluviimisesse on kaasatud partner Šveitsist, lisada organisatsiooni nimi ning kirjeldada tema rolli.)

Lisaks avaliku võimu partneritele kaasasime äriplaani koostamisse sihtgrupi, kes on sihtasutuse algusaastatest peale olnud aktiivne kaasalööja sihtasutuse tegevustes: sinna alla kuuluvad sihtasutuse retkejuhid ja inimesed, kes loovad kaasa meie ühistevõrgustikes: hoogtööpäevadel, koolitustel ja üritustel – selle sihtgrupi roll oli ideede genereerimine ja ajurünnakutes kaasalöömine. Selle sihtgrupi oluliseks rolliks on ka ressurss – see sihtgrupp on ise ka programmide läbiviija, ürituste

ja koolituste korraldaja ja korraldamisel kaasaaitaja. Äriplaani koostamisel kaardistasime nende panuse ja valmiduse avalike teenuste osutamisel. Äriplaani koostamisel kaardistasime, millised keskkonnahariduslikud üritused neid huvitaksid ning millistel nad on valmis osalema – see on oluline info erinevate ürituste huvi prognoosimisel.

Kaasasime äriplaani koostamisse kõik piirkonna koolid. Koolide roll on eelkõige pakutavate teenuste tarbimine. Kaasamise eesmärk oli kaardistada koolide, kui peamiste teenuste tarbijate huvid ja ideed.

Vestluste ja kohtumiste kaudu on kaasatud äriplaani koostamisse teised sarnaste teenuste pakkujad Tartumaal. Erinevate kohtumiste raames looduskoolide inimestega oleme arutanud looduskoolide vahelise koostöö üle ning erinevate pakutavate programmide üle. Teeme omavahel koostööd ka programmide läbiviijate kaasamisega. ehk siis vahetame omavahel vajadusel erioskustega spetsialiste (N: Tartu Ülikooli Loodusmuuseum, SA Tartu Keskkonnahariduse Keskus, Keskkonnaamet, RMK Looduskoolid). Äriplaani koostamisel ja programmide planeerimisel on arvestatud nimetatud ressursi ja koostööga.

Elva piirkonna Partnerid (äriettevõtted ja mittetulundussektor) on äriplaani kaastöökostööpartneritena teenuste osutamisel, mida VVV SA ise ei osuta (majutus, toitlustus jne).

- I) SWOT analüüs** (Organisatsiooni sisemised tugevused, nõrkused ning välised võimalused ja ohud. Kuidas ennetate või maandate riske, kõrvaldate nõrkused, minimaliseerite ohud, kasutate ära nii tugevused kui ka välised võimalused?)

Alltoodud SWOT analüüs viidi läbi 14.aprilli tööseminaril

TUGEVUSED (seesmisel asjaolud, mis aitavad kaasa eesmärgi saavutamisele)

1. Hooldatud matka- ja õpperajad ning puhkekohad, mille korrashoid on tagatud hooldus- ja koristuslepingutega
2. VVV SA poolt hallatavate territooriumite ajalooline uuritavus. rohked ajaloo-, arhitektuuri- ja kultuurimälestised.
3. Matkaradade avalik kasutus tagatud läbi RMK omandi ja eraomanike vahel sõlmitud lepingute.
4. Uus kahe loodusklaasiga loodusmaja, mis on varustatud kaasaegsete õppevahenditega
5. Olemas on vabatahtlike toetajate initsiatiivgrupp.
6. VVV SA olemasolu ja võimekus projektide kirjutamiseks ja elluviimiseks.
7. Piirkonna omavalitsuste püsiv rahaline toetus VVV SA poolt pakutavate teenuste tarbimiseks.
8. Loodusmaja hea asukoht ja juurdepääsuteed.
9. VVV SA teenuste arenduse sobivus VVV SA ja piirkonna omavalitsuste arendamise kontseptsiooniga.
10. Loodusmaja olemasolu vähendab riske õppeprogrammide läbiviimisel, mis on seotud ilmastikuga.

NÕRKUSED (seesmisel asjaolud, mis takistavad eesmärgi saavutamist)

1. Kuna tegemist on uue hoonega, siis Loodusmaja ülalpidamiskulud ei ole täpselt selged.
2. Rahaliste ressursside vähesus – täistööajaga töötajat Loodusmajja ei saa palgale võtta.
3. VVV SA vähene tuntus väljaspool Tartumaad.
4. Tegevuste ja teenuste tutvustus lisarahade teenimiseks liiga tagasihoidlik.
5. Pakutavate teenuste sessoonsus.
6. Madal investeerimisvõime (nii SA-I, kui piirkonna omavalitsustel).
7. Rongiliiklus ei soosi rongiga õppeprogrammidele ja üritustele tulekut.

VÕIMALUSED (välised tingimused, mis aitavad kaasa eesmärgi saavutamisele)

1. Asukoht Tartu, Elva ja Otepää lähedal.
2. Koostöö Elva piirkonna partneritega toitlustumise, majutuse jms osas (võrgustumine).
3. Rahvusvahelise turismikoridori Via Hanseatica areng.
4. Eesti elanike kasvav huvi keskkonnahariduslike ürituste, matkade ja õppeprogrammide vastu.
10. Siseturismi üldine kasv.
11. Ettevõtjate ja eraisikute huvi suurenemine keskkonnahariduse toetamiseks..
12. VVV SA tegevused on kajastatud piirkonna omavalitsuste arengukavdes..
13. Looduskeskkonnas läbiviidavate seminaride/matkade võimaluste huvi tõus piirkonna ja Tartumaa ettevõtete poolt.
14. Riik hakkab toetama tegevustoetustega Looduskoolide võrgustikku.

OHUD (välised tingimused, mis takistavad eesmärgi saavutamist)

1. Majandussurutise jätkumine ja külastajate arvukuse üldine langus, napib raha vaba aja teenuste ostmiseks ja koostiste/seminaride korraldamiseks.
2. Riigi ja erinevate programmide poolt planeeritavate keskkonnaharidusteenuste rahaline maht ebaselge ja projektitoetustele suur konkurents.
3. Omavalitsuste rahalise toetuse vähenemine, teenuste tellimise vähenemine.
4. Kliimamuutused, ebasoodsad ilmad õppeprogrammide ja ürituste korraldamiseks.
5. Haldusreform

Alljärgnevalt analüüsitakse eraldi riskide maandamist. Äriplaani realiseerimisel pärast projekti lõppu näeme kahte kõige suuremat riski:

1. Loodusmaja ülalpidamiskulude suurenemine
2. Omavalitsuste poolt teenuste ostmise vähenemine

Kuna Loodusmaja on nii värske, et ei ole võimalik hetkel võrrelda ka esimese kuu ülalpidamiskulusid, siis on olemas risk, et ülalpidamiskulud hoonele ulatuvad suuremaks, kui esialgselt prognoositud. Risk sellele on olemas ka sellega, et seadmed ei tööta alguses ökonoomselt, vaid vajavad reguleerimist optimaalsematele tingimustele. Selle riski vähendamiseks olme sisse seadnud korra, et iganädalaselt analüüsida nädalakulusid ja vajadusel teostada seadmete täiendavad seadistused ja konsulteerida spetsialistidega võimalusi kulude vähendamiseks. Riski vähendamiseks olme ülalpidamiskulusid kirjutanud sisse projektidesse omatarbeteenustena, mis võimaldab osad ülalpidamiskulud katta projektide rahadest.

Olme aru saanud, et omavalitsuste poolt teenuste ostmise sõltub kõige rohkem poliitilistest suundadest. Kuna omavalitsused on meie ühed kindlamad partnerid tellitavate teenuste osas, siis olme püüdnud sõlmida pikemaajalisi lepinguid ning olla omavalitsustega tegusastes ja aktiivsetes suhetes. Samas usume ja tõdeme, et omavalitsuste rahastamise kõikumine võib olla pigem üksikute omavalitsuse kaupa, sest tõenäosus, et kõik omavalitsused korraga rahavoogusid oluliselt vähendavad on ebatõenäoline. Olme püüdnud olla oma tegevustes võimalikult edukad ja silmatorkavad. Et vähendada sõltuvust ühest rahastajast, olme otsinud oma tegevustele suuremat rahalist katet erinevatest allikatest: Lisaks omavalitsuste rahadele taotleme rahastamist mitmetest projektidest, üsna pidev rahastamise voog keskkonnahariduslike tegevuste elluviimiseks on olnud SA-lt KIK. Lisaks omavalitsuste pakume keskkonnahariduslike teenuseid ettevõtetele, eraisikutele ning seda rahavoogu soovime suurendada, milleks uus Loodusmaja annab ka head võimalused. Olme alustanud ka keskkonnahariduslike tegevuste toetamise propageerimist annetuste kaudu.

Otsustajad on püüdnud nõukogu ja juhatuse koosseisu selliselt reguleerida, et mittetulunduslik mõtteviis oleks eelistatud poliitikale.

m) Muu oluline teave käivititava teenuse kohta

Peame siinjuures oluliseks märkida, et käesoleva äriplaani käivitamine on meile väga oluline, et käivitada uued teenused Vapramäe loodusmajas ja saada neile rahaline tõuge, mis oleks heaks eelduseks loodusmaja keskkonnahariduslike teenuste pikaajaliseks andmiseks.

Omame selleks väga head inimressurssi retkejuhtide näol, kel on motivatsioon Loodusmaja arengusse panustada.

II Teenuse finantsplan

(Teenuse detailne finantsplan esitatakse etteantud Äriplaani lisana. Eesmärk on anda äriplaanile rahaline vääring ning hinnata äriplaani teostatavust. Finantsplan peab sisaldama nii teenuse omahinna arvutust, organisatsiooni kulusid, tööjõuplaani, müügiprognoosi ning laekumiste plaani jmt. Kasumiaruande, bilansi ja kassavoo prognoosid koostada neljaks aastaks. Soovi korral võib finantsplaani esitada äriplaani juurde eraldi Lisana.)

a) Seletuskiri finantsplaani hindamiseks, võimaldamaks selle elluviimist hinnata

Vapramäe-Vellavere-Vitipalu SA teenuste äriplaani finantsprognoosid 2012 – 2016.
(Finantsprognoosi tabelid on lisatud elektroonilisele variandile excel formaadis isafailina).

KULUD

Personalikulude all on arvestatud 1,5 töötaja palgakuluga. Personalikulude all on arvestatud

raamatupidamisele tehtavad kulud ja töövõtulepingute kulud matkaradade hooldamisel, mida ei osteta sisse tellitud teenustena. Palgakulud kokku 21295 eurot. Personalikulude osas on arvestatud üks kord arvestusperioodil palgafondi tõusuga 5% 2014. aastal.

Loodusmaja kulud on arvestuslikud ja arvestatud loodusmaja projektis toodud andmetega. Täpsed loodusmaja kulud täpsustuvad ja võivad vajada korrigeerimist. Loodusmaja kuludesse on arvestatud kulud elektrile, veele ja kanalisatsioonile, kütmisele, kindlustusele ja valvele ning koristamisele. Täisaasta kulud arvestatud 2013. aastast 5508 eurot.

Opereerimiskulud

Opereerimiskulud sisaldavad: bürookulud, side, andmeside, transport, post, pank. Opereerimiskulud kokku aastas 4431 eurot. Opereerimiskulude osas on arvestatud üks kord arvestusperioodil kulude tõusuga 5% 2014. aastal.

Tegevuskulu aastas 2012 kokku (v.a. projektid) on 29110 eurot ja 2013. aastal 31864 eurot.

Tegevuskulu aastas 2012 kokku koos käesolevat äriplaani puudutavate projektidega 86 659 eurot ja 2013. aastal 93867 eurot.

TULUD

Tulud teenustest piirkonna omavalitsustele

Piirkonna omavalitsuste all osutavate teenuste all on arvestatud järgmiste teenustega

Õppeprogrammid piirkonna lasteaia ja koolilastele

Matkaradade hooldamine piirkonna elanikele

Keskkonnahariduslikud teavitusüritused piirkonna elanikele

Keskkonnaakadeemia õpilastele

Keskkonnaakadeemia täiskasvanutele (töötud, pensionärid)

Planeeritud tulud teenustest kokku 2012. aastal 28606 eurot.. Tellitud teenuste osutamisel on arvestatud üks kord arvestusperioodil teenuste hinnatõusuga 5% 2014. aastal.

Tegevustulu aastas kokku

1. Keskkonnaharidusteenuste müük

Keskkonnaharidusteenuste müügist omavalitsustele on arvestatud tulu 2012. aastal kokku 28606 eurot.

Keskkonnahariduslike teenuste ostmiseks on sõlmitud kokkulepped ja lisatud äriplaanile kinnituskiri Nõo, Konguta, Palupera ja Rõngu Vallavalitsustelt. Eraldi reale on jäetud tulu omavalitsustelt, kellega kokkulepet ei ole sõlmitud, kuid mis on arvestatud äriplaani seniste kogemuste põhjal.

Teenused Lõuna-Eesti õppeasutustele – arvestatud on tulu KIK projektist. KIK on õppeprogrammide rahastamist VVV SA-le toetanud juba aastaid, seetõttu oleme üsna kindlad, et KIK poolne rahastamine suure tõenäosusega jätkub. Toetatav summa 2012. aastal 22 223 eurot ja 2013. aastal 25 431 eurot. .

Teenused Eesti elanikele tervist soosiva elukeskkonna kujundamiseks - arvestatud on tulu KIK projektist. KIK on matkaradade hooldamist VVV SA-le toetanud juba aastaid, seetõttu oleme üsna kindlad, et KIK poolne rahastamine suure tõenäosusega matkaradade korrashoidmisel jätkub. Toetatav summa 2012. aastal 15807 eurot, järgnevatel aastatel planeeritud sama summa, kuna 2012. aastal läbib Vapramäe matkarada rekonstrueerimise, siis eeldame, et summa edaspidi oluliselt ei suurene.

2. Tulu projektist – toetus avalike teenuste väljatöötamiseks - KYSK/Sveitsi Vabaühenduste Fond. Arvestatud tuluna projekti eelarves toodud summaga kokku 2012-2014. aastatel kokku 39729 eurot.

3. Renditulu

Arvestatud ruumide renditulu 2013. aasta arvestusega looduskoolituste, looduslaagrite, laste pakettide läbiviimiseks aastas 2426 eurot, järgnevatel aastatel on arvestatud ruumide renditulu pideva suurenemisega.

4. Õppematerjalide müük arvestatud 2013. aastal 119. eurot, järgnevatel aastatel on arvestatud müügitulu pideva suurenemisega. Siia rea alla lähevad ka meened, tee müük jms.

5. Muu tulu all on arvestatud õppeprogrammide müük, mis ei lähe OV-te poolt ostetavate ja KIK projektist rahastatavate õppeprogrammide alla (kuna nende arv on limiteeritud). 2013. arvestatud 1280 eurot. ja see on planeeritud pidevalt tõusma.

Müügiprognosis on oluline märkida, et OV tellitud teenuste rahavood on üsna konstantsed, samuti KIK poolt prognoositavad rahavood ja kindel on ka projekti rahavoog. Äritulust tekkiv tulu (sotsiaalse ettevõtluse tulu) on

äriplaanis arvestatud kasvava voona, mida peame reaalseks seoses valmivas Loodusmajas tekkivate uute võimalustega.

Rahavoogude tabelis on arvestatud raha liikumist, k.a. projektidega seotud raha liikumist.

Kulud moodustavad personalikulud, loodusmaja kulud, opereerimiskulud ja kulud käesoleva äriplaani puudutavad projektidele.

Tulud moodustavad keskkonnaharidusteenuste müük piirkonna omavalitsustele, tulud käesoleva äriplaaniga seotud projektidest, sh KYSK/Sveitsi Vabaühenduste Fond. Tulud moodustava tulu rendist, õppematerjalide müügist ja õppeprogrammide müügist.

Vapramäe-Vellavere-Vitiplau SA äriplaani

Kasumiaruanne 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
TULUD eurot	86 659	93 867	83 226	79 497	83 092
KULUD eurot	86 659	93 767	81 073	77 784	80 643
Aasta TULEM	0	100	2 153	1 713	2 449

Kuna käesolev keskkonnaharidusteenuste äriplaani ei sisalda investeeringuid, siis amortisatsiooniarvutusi ei ole tehtud.

Taotleja kinnitus (Äriregistri kehtival registrikaardil olev allkirjaõiguslik isik):

Gea Järvela

Juhatuse esimees

/allkirjastatud digitaalselt/

(allkiri)

Kuupäev

28.08.2012